

NOTAT

13. september 2018

18/05147-2

mjo-dep

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om Dansk Internationalt Skibsregister (Overenskomstdækning ved offshore-aktiviteter på skibe på dansk søterritorium og kontinental-sokkelområde)

1. Indledning

Forslaget er en opfølgning på aftalen mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om erhvervs- og iværksætterinitiativer, der blev indgået den 12. november 2017.

Lovforslaget indeholder forslag til ændring af lov om Dansk Internationalt Skibsregister (i det følgende benævnt DIS-loven) og har til formål at sikre mulighed for overenskomstdækning med danske faglige organisationer for alle søfarende på skibe, der primært udfører en række offshore-aktiviteter på dansk søterritorium eller kontinentalsokkelområde.

Ved lov nr. 359 af 29. april 2018 om ændring af kildeskatteloven, ligningsloven, sømandsbeskatningsloven og tinglysningsafgiftsloven blev den såkaldte DIS-skatteordning, som indebærer, at rederier kan udbetale skattefri nettohyre til søfarende, udvidet. Ordningen blev udvidet for at fastholde og styrke den danske offshore-sektors konkurrenceevne på det globale marked. Udvidelsen skal ses i forlængelse af en udvidelse af tonnageskatteordningen ved lov nr. 1886 af 29. december 2015 om ændring af tonnageskatteloven og sømandsbeskatningsloven.

Når udvidelsen træder i kraft, vil søfarende på skibe, som udfører en række aktiviteter, der typisk udføres af vagt- og supplyskibe, rørlednings- og kabelskibe, vindmølle- og konstruktionsskibe, ishåndteringsskibe og ASV'er (Accommodation and Support Vessels, som også kaldes »hotelskibe«), blive omfattet af reglerne om skattefri nettohyre.

I aftalen om erhvervs- og iværksætterinitiativer er det forudsat, at arbejdsmarkedets parter i forlængelse af udvidelsen af DIS-skatteordningen indgår en aftale for de skibe, der primært udfører de aktiviteter, som omfattes af udvidelsen, på dansk sokkel. En sådan aftale skulle sikre overenskomstdækning og ordnede forhold på arbejdsmarkedet.

Arbejdsmarkedets parter repræsenteret ved medlemmerne af det såkaldte DIS-kontaktudvalg har efterfølgende anbefalet, at der findes en lovbaseret løsning til sikring af danske arbejdsvilkår. Lovforslaget indeholder dermed et forslag til en lovbaseret løsning.

Lovforslaget vil i overensstemmelse med parternes anbefaling indebære, at overenskomster med danske faglige organisationer vil kunne omfatte alle søfarende på skibe, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister, når skibene primært udfører de aktiviteter, der typisk udføres af vagt- og supplyskibe, rørlægnings- og kabelskibe, vindmølle- og konstruktions-skibe, ishåndteringsskibe og ASV'er på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde. Skibe, der udfører aktiviteter, som allerede i dag er omfattet af DIS-skatteordningen, vil som udgangspunkt ikke berøres af lovforslaget.

Et udkast til lovforslag er sendt i høring den 7. juni 2018 med høringsfrist den 1. august 2018 til i alt 41 organisationer, foreninger m.v. Der er modtaget høringssvar fra 9 organisationer, foreninger m.v., hvoraf 6 har haft bemærkninger til lovforslaget.

I det følgende gennemgås høringssvarene til lovforslaget. Kommentarer hertil er anført i kursiv.

Der er, udover hvad der fremgår af kommentarerne til høringsnotatet, foretaget en række mindre justeringer af lovforslaget af overvejende lovteknisk karakter.

2. Bemærkninger til lovforslaget

CO-Søfart, Dansk Metal, Danske Rederier, Fagligt Fælles Forbund (3F), LO og Maskinmestrenes Forening støtter forslaget.

CO-Søfart bemærker, at det har været vigtigt, at der ikke blev tale om, at de arbejdspladser, som udvidelsen af DIS-skatteordningen forventes at medføre, kunne skabe risiko for unfair konkurrence for de danske søfarende fra udenlandske aktører. CO-Søfart konstaterer derfor med stor tilfredshed, at udkastet indeholder en klar markering af, hvornår skibe bliver omfattet af den danske model. CO-Søfart finder endvidere, at udkastet er i overensstemmelse med et forslag fra Dansk Metal, Danske Rederier og Rederiforeningen af 2010, som senere blev støttet af det såkaldte DIS-Kontaktudvalg. Det er derfor CO-Søfarts opfattelse, at udkastet opfylder erhvervets ønsker.

Dansk Metal bemærker, at Dansk Metals støtte til en udvidelse af DIS-skatteordningen til offshore-området med henblik på at sikre øget vækst

og beskæftigelse i søfartserhvervet, har været betinget af, at dansk fagbevægelse kunne sikre overenskomstdækning på skibe på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområdet. Dansk Metal finder med udkastet til ændring af DIS-loven, at mulighederne for at overenskomstdække skibe på dansk område og dermed sikre gode løn- og arbejdsforhold for medarbejderne til fulde er opnået, og at der er lyttet til anbefalingen fra det såkaldte DIS-kontaktudvalg om at etablere en lovbaseret løsning.

Danske Rederier bemærker, at lovforslaget er i tråd med anbefalingen fra erhvervets parter og henviser til den fælles opfordring, som blev sendt af Dansk Metal og Danske Rederier om ændring af DIS-loven, og som de øvrige parter i det såkaldte DIS-kontaktudvalg har tilsluttet sig. Danske Rederier kan derfor støtte lovforslagets indhold, herunder den overordnede beskrivelse af afgrænsningen mellem nye og gamle aktiviteter. Danske Rederier forventer i samarbejde med fagforeningerne efter lovforslagets vedtagelse at følge op med aftaler, der nærmere beskriver, hvordan afgrænsningen og den nye lov bedst håndteres i praksis.

Fagligt Fælles Forbund (3F), bemærker, at uanset at organisationen støtter forslaget, er det fortsat 3Fs grundlæggende opfattelse, at DIS-lovens § 10, stk. 2 og 3, til stadighed strider mod EU's sociale charter artikel 28 samt ILO konventionerne 87 og 98, der er ratificeret af Folketinget.

3F bemærker endvidere, at det vil være op til arbejdsmarkedets parter at aftale en faglig overenskomstudstrækning, hvor også aktiviteter ud over hovedaktiviteterne kan omfattes i den periode, hovedaktiviteterne udføres. I en situation, hvor der er aftalt overenskomst på baggrund af ændrede lovbestemmelser, er 3F af den opfattelse, at det er naturligt, at en sådan overenskomst er gældende for alle aktiviteter i hele perioden for hovedaktiviteten, således at også underliggende opgaver tillige anses for omfattet af overenskomsten. 3F vurderer, at det ikke er muligt i praksis og administrativt at hoppe ud af og ind i de muligheder, rederierne får.

LO kan tilslutte sig forslaget og henviser i øvrigt til høringssvarene afgivet af Dansk Metal og 3F.

Maskinmestrenes Forening vurderer, at forslag til ændring af DIS-loven vil medvirke til at skabe muligheder for de danske rederier og danske jobs. Foreningen finder det endvidere positivt at se, at den danske model er implementeret i lovforslaget.

Kommentar

Høringssvarene vurderes at være udtryk for, at der generelt er støtte til forslaget.

Som det også kommer til udtryk i flere af høringssvarene, vil det være op til arbejdsmarkedets parter at aftale en faglig overenskomsts udstrækning, så længe betingelserne i forslaget til § 3, stk. 3, i DIS-loven er opfyldt. Betingelserne er, at skibene overvejende udfører aktiviteter, som vil kunne omfattes af § 8 a, nr. 1 eller 2, nr. 3, 1. pkt., eller nr. 4-6, i tonnageskatteloven på dansk søterritorium eller kontinentalsokkelområde i mere end 14 dage inden for en måned. Ved en måned forstås 30 på hinanden følgende dage, hvilket er præciseret i lovforslaget.

Det betyder, at det f.eks. vil ligge inden for lovens rammer at aftale, at ikke blot hovedaktiviteterne, som vil kunne omfattes af § 8 a, nr. 1 eller 2, nr. 3, 1. pkt., eller nr. 4-6, i tonnageskatteloven, omfattes af overenskomsten, men også de aktiviteter, som udføres i resten af tiden i den omhandlede referenceperiode.

Det bemærkes i den forbindelse, at aktiviteter med erhvervsmæssig transport af personer og gods, som udføres af et skib, der ikke udelukkende udfører sådanne aktiviteter, også er omfattet af den udvidelse af DIS-skatteordningen, som Folketinget vedtog med lov nr. 359 af 29. april 2018. Dette er oplyst i lovforslaget.

I forhold til bemærkningen om, at DIS-lovens § 10, stk. 2 og 3, strider mod EU's sociale charter artikel 28 og ILO konventionerne 87 og 98 bemærkes, at ILO's Ekspertkomité har udtalt, at loven ikke var i overensstemmelse med ånden i konventionerne. Skiftende regeringer har dog fundet, at Danmark overholder konventionerne.

Siden 2014 har der i lyset af ILO's anbefaling om at se på mulighederne for at ændre DIS-loven været udvist store bestræbelser for at afsøge, om der kan findes en for parterne gensidig tilfredsstillende vej frem.

Der kan henvises til Erhvervsministeriets besvarelse til Folketingets Europaudvalg af spørgsmål 87 til B 74 Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af den samlede økonomi- og handelsaftale mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Canada på den anden side. Besvarelsen er vedlagt som bilag til dette notat.

Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder beskytter i artikel 28 arbejdstagernes ret til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på passende niveauer og i tilfælde af interessekonflikt ret til kollektive skridt, herunder strejke. Beskyttelsesindholdet er således inden for indholdet af de to ovennævnte konventioner, hvorfor der kan henvises til ovennævnte svar i forhold til ILO konventionerne.

3. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Advokatrådet – Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Bilfærgernes Rederiforening, Centralorganisationen af 2010 (CO10), CO-SEA, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Advokater, Danske Havne, Danske Maritime, Danske Rederier, Danske Regioner, Fagligt Fælles Forbund (3F), Funktionærernes & Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Færøernes Hjemmestyre, Grønlands Selvstyre, Handelsflådens Velfærdsråd, HORESTA, Ingeniørforeningen i Danmark, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Landsorganisationen i Danmark, Maskinmestrenes Forening, Metals Maritime Afdeling, Nordsøfonden, Offshoreenergy.dk, Olie Gas Danmark, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Rederiforeningen af 2010, Sammenslutningen af Mindre Erhvervsfartøjer, Skibs- og Bådebyggeriernes Arbejdsgiverforening, Småøernes Færgeselskaber, Søfartens Arbejdsmiljøråd, Søfartens Ledere, Sø- og Handelsretten, 3F Sømændene, Vindmølleindustrien.

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

CO-Søfart, Dansk Metal, Danske Rederier, Fagligt Fælles Forbund, Landsorganisationen i Danmark og Maskinmestrenes Forening.

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har afgivet høringssvar uden bemærkninger:

Dansk Erhverv, Departementet for Råstoffer, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.